

Pengene inddrevne, end man hidtil har havt. Jeg vil derfor meget fraraade at give en saadan Udpantningsret og bede det høie Thing om at vedtage det foreliggende Vædringsforslag. — Vædringsforslaget under Nr. 2 er af Udvalgets Mindretal stillet subsidiært, og ærede Medlemmer vil se, at det gaar ud paa, at Alle skulle være lige. Naar den simple Mand skal udsættes for en Udpantningsforretning, bør ogsaa den, der kan kjøbe for over 50 Rbd., være udsat derfor. Vædringsforslaget gaar saaledes ene og alene ud paa, at Alle skulle være lige for Loven, men jeg vil haabe, at dette subsidiære Vædringsforslag maa blive overflødig, idet jeg venter, at det høie Thing vil vedtage Vædringsforslaget under Nr. 1. — Vædringsforslaget under Nr. 3, der er stillet af mig alene som Mindretal, er ogsaa det samme, der blev stillet af Udvalgets Mindretal ved Sagens 2den Behandling. Det gaar nemlig ud paa, at der ikke maa tillægges Mønstringskommissionen Udpantningsret for de Mulkter, som dikteres af den. Den høitagtede Justitsminister har ved Sagens 2den Behandling ikke villet benegte, at der ved saadanne Keiligheder nok kunde komme Misligheder tilstede, og jeg er overbevist om, at der ofte kommer store Misligheder tilstede. Jeg søger i Reglen disse Misligheder hos Mønstringskommissionens Medlemmer, i de militære Medlemmers Karakterens Egenommelighed. De militære Medlemmer ere i Reglen opdragne til fuldkommen enten at hyde eller at lyde. Alt, hvad der strider derimod, er Insubordination, men dette fører med sig, at den unge Militær fra først af er lært til at betragte det som en Insubordination at gjøre sin Mening gjældende, selv om han tror at have en rigtigere Mening end sine Jørefatte, og rykker han senere op i en høiere Stilling, beholder han det samme Synspunkt, nemlig at det er en Insubordination, naar en af hans Undergivne vil gjøre en anden Mening gjældende end den, han har. Paa Grund af denne militære Opdragelse er den militære Væresfølelse bleven meget pirrelig. Naar man nu ser hen til, at Joderværterne ikke i Almindelighed ere Folk, der have det allernøieste Kjendskab til Hæstvedsjur, og naar en Jodervært f. Ex. fører en Hest frem for Mønstringskommissionen, men ikke forstaar at stille den saa rigtig og smukt, som den skal stilles, eller maaffe ikke har holdt den saa blank og pudset, som Mønstringskommissionen ønsker det, da opvækkes derved en Slags Utilfredshed med vedkommende Jodervært og Misnøie hos Mønstringskommissionen, hvilket let vil kunne give Anledning til i Diebliffet at diktere ham en Mulk, som maaffe i Virkeligheden ikke var fortjent, idet Vedkommende maaffe alligevel havde passet Hesten godt og ikke havde overanstrengt den eller forringet den paa nogen som helst Maade. Mønstringskommissionen kunde da komme til at affige en Kjendelse om, at Vedkommende skulde betale Mulk, og var nu

en saadan Kjendelse først affagt, kunde det ikke nytte, at man vilde gjøre Indvending derimod, thi det vilde være at gaa den militære Væresfølelse for nær at tage Kjendelsen tilbage. Følgen deraf er, at Vedkommende, naar man giver Udpantningsret, vil, hvad enten han fortjener at give Mulk eller ikke, komme til at betale i det Diebliff, Udpantningsretten bliver gjort gjældende imod ham. Det blev oplyst her ved 2den Behandling, at der ved den Ordning, vi nu have, kan gives Tilfælde, hvori Vedkommende kan blive fri for at betale Mulk, naar han virkelig ikke er skyldig; men det vil ikke saaledes kunne tænkes for Fremtiden, naar vi give Udpantningsret, og jeg vil derfor, skjøndt jeg ikke sætter dette Vædringsforslag saa høit som det første, fordi det angaar Folk, der altid bedre kunne betale Mulkten, og fordi de jo kunne undlade at udsætte sig derfor ved at undlade at tage saadanne Foderhæste, dog tilraade at vedtage dette Vædringsforslag, idet jeg mener, at dersom det vedtages at give Udpantningsret i disse Tilfælde, vil det bevirke, at man ikke saa let vil kunne faae Hestene satte ud paa Foder. Jeg sætter som sagt ikke dette Vædringsforslag saa høit som det foregaaende, men jeg skal dog anbefale det. Jeg skal endnu, før jeg slutter, tillade mig at henlede den ærede Justitsministers Opmærksomhed paa, at en af de Sager, der efter nærværende Lovforslag skulle være Ojenstand for Udpantning, har noget Egenommeligt ved sig; det er, hvad der angaar Udpantning for Tiendevederlag. Det er i Almindelighed saaledes, at det, naar Tienderne ved Overenskomst blive ombandede til bestemte Bederlag, bliver paalagt vedkommende Tiendeyder at levere dette Kornvederlag i nærmeste Kjøbstad. Den hidtil gjældende Lov og ligeledes dette Lovforslag give Tiendetageren Udpantningsret, naar Tiendevederlaget ikke bliver leveret; men naar den vedkommende Tiendeyder, der skal møde i nærmeste Kjøbstad, har 3—4 Mil at føre med sit Tiendevederlag — jeg kjender i alt Fald saadanne Tilfælde — ser man, at det er meget slemme Loure for hans Heste. Naar dertil kommer, at vedkommende Tiendeyder maa holde udenfor Tiendetagerens Magasin og maaffe maa holde i Limer med sine fordampe og forpvedte Heste, vil man indrømme, at det er forbundet med en meget stor Risiko for ham at levere sin Tiende, idet han derved risikerer, at hans Heste kunne blive syge, ja han kan maaffe helt miste dem. Der er saaledes stor Fare forbunden med at levere Tienden paa denne Maade, og det er ikke saa underligt, at Vedkommende vil foretrække ikke at betale den istedetfor at udsætte sig for en saadan Mulighed. Lovgivningen giver nu imidlertid Tiendetageren Udpantningsret, og Plakat af 31te Oktober 1810 siger, at Tiendetageren har Lov til at lade Tiendevederlaget indbringe enten efter Kapitelstarten eller efter de sidste 14 Dages høieste Kornpriser paa de nærmeste